

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
 „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
 Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk számla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a m. kőr. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 48. szám.

December hó 1.

Építés a viharban

Teleki Pál gróf miniszterelnöknek a bécsi eredményes tárgyalások után a Magyar Élet Pártjában elmondott beszédéből, amely megkapó szavakkal hangsúlyozta azt a felelősséget, amellyel ma az országnak és a magyar jövőnek mindenki tartozik, ki kell ragadnunk egy pompás hasonlatot, nagyon szép gondolatot. Azt mondta ebben a beszédében a miniszterelnök, hogy most Európa ujjáépítése folyik; erre kell összefogniok az európai nemzeteknek. „Ezt az ujjáépítést természetesen nem a tetőn kezdik, hanem a ház ama részein, amelyeket szélvész, vihar közepette is meg lehet építeni. Ha több nemzet épít ilyen házakat, város lesz belőle, amelyet úgy hívnak: Uj Európa.” Ezen dolgozunk hittel és bizakodással. Ebbe a munkába kapcsolódott bele Magyarország, amely az új városban a maga, megnagyobbodó új házat építi a világszerte dúló vihar közepette, a hármasszerződéshez történt csatlakozásával. A felelősség-tudat, a feladatok felismerése mellett példamutató bizalom és mélységes hit hatja át Magyarországot miniszterelnökét, aki mögött éppen ezért zárt sorokban sorakozik fel a magyarság, hogy új házuk viharálló legyen és elbirja az esetleges orkán-rohamokat is...

Példátlan példa

Ugyanakkor, amikor Európaszerte folyik az építőmunkára való felkészülés, amikor Főméltóságú Urunktól lefelé a legkisebb tanya, legjelentéktelenebb kétkézi munkásig, mindenkit a mai idők-diktálta felelősségtudat hat át, akadt egy magát magyarnak valló ember, aki éppen a Fejedelem városában, Kassán, nem kisebb kijelentésre ragadtatta magát, mint hogy a magyarság „évszázadok óta nem láthatott jó példát.” A magyar történelem világszerte csodált nagyságai, a magyar hős katonák, nagy tudósok, államférfiak és művészek, akiket olyan arányban termelt ki magából a magyar öserő, hogy az bármely nagyhatalomnak is díszére vált volna, a nyilas apostol szemében nem számítanak. De nem számítanak a törökverő ősök, 48 hősei, a világháború névtelenjei sem... Pedig, hogy „Él magyar, áll Buda még”, azt annak köszönhetjük, hogy a magyarság követte elei példamutatását és kevesen vannak azok, akik e példák követését magukra nem tartják kötelezőnek; arról pedig — a „vezető testvér” fel-

lépésig — nem is áldottunk, hogy akadjon valaki, aki vakmerően szemébe merje vágni a magyarságnak, hogy évszázadokon át nem tudott

magából példát mutató, kimagasló egyéniségeket és olyan tömegeket kitermelni, amelyek nagyjuk megbecsülésével, kötelességük felisme-

résével maguk is példát mutattak minden idők, minden magyarjának... Erre valóban a kassai beszéd az első — szomorúan elrettentő — példa...

A háromhatalmi egyezmény — békebiztosítási kötvény Csáky István gróf külügyminiszter beszámolója a külpolitikai helyzetről

A képviselőház külügyi bizottsága november 27-én délelőtt vitéz Takács-Tolvay József gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen gróf Teleki Pál miniszterelnök, vitéz Bartha Károly honvédelmi, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyi és vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter is megjelentek.

Az ülés megnyitása után az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Rothermere lord haláláról, majd Csáky István gróf mondotta el nagy érdeklődéssel várt külpolitikai beszámolóját.

Csáky István gróf külügyminiszter beszédében elsősorban kijelentette, hogy a német-olasz-japán egyezmény nyilvánosságra hozatala után a magyar kormány nyomban megkezdte a tárgyalásokat a csatlakozásra vonatkozóan. Az előkészítő tárgyalások során Ribbentrop német külügyminiszter közölte, hogy ha Magyarországot bármely oldalról támadás érné, a szövetséges három hatalom nyomban hazánk védelmére siet, ha pedig a három nagyhatalmat érné a háború eddig kívülálló hatalom részéről támadás, Magyarország nyújt segítséget. A kormány véleménye szerint a várható előnyök reményében ezt a kockázatot vállalni kellett.

Fontos volt, hogy Délkelet-Európában mi legyünk az elsők, akik csatlakozunk, a magyar kormány célkitűzésévé tett „primus inter pares” (Elsők az egyenlők között) elv érvényesíthetése végett.

Később történő csatlakozás esetén csak rangsor nélkül csatlakozhattunk volna.

Hangsúlyozta a miniszter, hogy a Hármasszerződés hadüzenet a háborús uszítók, valamint a háború kiterjesztését célzó kísérletek ellen és összefogást jelent a világbéke közeli helyreállítására és egy igazságosabb világrend megteremtésére.

A miniszter ezután így folytatta beszédét:

— Gyors és igazságos európai békét kívánunk mindnyájan és állandó barátokat és fegyvertársakat annak lehetőleg hosszú ideig terjedő fenntartására.

Beszéde további során hangoztatta a miniszter, hogy a kormány terve és célja a Jugoszláviával való kapcsolatok még szorosabbra fűzése, abban a reményben, hogy a két országnak sikerül a Balkán megrendült nyugalomát helyreállítani.

Kifejtette a miniszter ezután, hogy egyelőre nem lehet tudni, mennyi idő telik még el a békekötésig, fontos azonban, hogy ezt az időszakot ne hagyjuk kihasználatlanul.

— Valahogy úgy tűnik nekem — mondotta a miniszter —, mintha a békekötésig eltelt időre biztosítási kötvényt váltottunk volna ki magunknak Bécsben.

Rámutatott ezután arra, hogy méltányos, hogy az ország, ha egyszer elbukott a németek oldalán, osztozzék a felemelkedés örömeiben is a Birodalommal.

Kifejtette ezután, hogy Magyarország semmi jót sem várhat a Londonban áskálódó emigráns-kormányok munkájától és élesen megbélyegezte azokat, akik örvendeznek azon, hogy Olaszország még nem foglalta el Görögországot. A tengelyhatalmak

mérlegén az idő nem tétel — jelentette ki Csáky István gróf. — Majd hálás elismeréssel emlékezett meg Olaszországnak arról a ténykedéséről, amellyel a balkáni konfliktus elterjedésének elejét vette.

— Bizonyos kockázatot vállaltunk — mondotta ezután —, de enélkül nincs felemelkedés.

Egész politikánk azonban arra irányul, hogy haladásunk, megerősödésünk, feltámadásunk mértékében csökkentsük a kockázatot.

Ebben a törekvésünkben nézetem szerint ma már ott tartunk, hogy az említett békebiztosítási kötvénynek immár utolsó prémiumát (díjtételét) is befizettük néhány nap előtt Bécsben. És ebben rejlik a belvederei esemény legnagyobb jelentősége.

A külügyminiszter nagy tetszéssel fogadott beszámolójához többen szólaltak hozzá. A felszólalásokra a miniszter részletesen válaszolt.

Délután a felsőház külügyi bizottsága tartott ülést, amelyen Csáky István gróf ugyancsak részletesen beszámolt a külpolitikai helyzetről.

Kormány-nyilatkozatok a rézgálic-, bőr-, zsír-, fa- és petróleum-ellátás biztosításáról

A képviselőház november 20-iki ülésén több interpellációra azonnal válaszoltak az illetékes miniszterek.

Igy Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter felszólalásában kijelentette, hogy

mindent megtesz a rézgálicszükséglet biztosítása érdekében;

a borsodmegyei zsirellátás biztosítása végett utasította a vármegyét zsirszerzők vásárlására;

a tüzelőszükséglet fedezése érdekében ugyancsak megfelelő intézkedéseket tett, úgyhogy a felmerült panaszok most már megszűnnek.

Varga József iparügyi miniszter a falvak lakóinak petróleummal való ellátására vonatkozóan kijelentette, hogy bizik a petróleumtermelés fokozásában és intézkedett az elosztás arányosságára érdekében.

Teleki Pál gróf miniszterelnöknek az interpellációs ülésen elmondott beszédéről lapunk más helyén számolunk be.

XII. Pius pápa imája a békéért

XII. Pius pápa a háború áldozataiért elrendelt bűnbánó nap alkalmából, november 24-én ünnepélyes misét pontifikált a Szent Péter-bazilikában. Kiemelte, hogy ha a háború zaja tul is csapott a békét kérő hangokon, tekintetünket mégis az ég felé kell emelnünk a jövő jobb napjaiért. A Szentatya imájában örök nyugalmat kért mindazok számára, akiket a háború hulláma halálba sodort, akik földönfutókká váltak, foglyul estek, vagy megsebesültek.

Befejeződött a költségvetés vitája A földművelésügyi miniszter a szövetkezetek hivatásáról

A költségvetés képviselőházi vitája során, a november 20-iki ülésen, mint megírtuk, **Teleki Mihály** gróf földművelésügyi miniszter mondott nagy beszédet tárcája célkitűzéseiről.

A földművelésügyi miniszter beszédében elsősorban a visszacsatolt országrészek mezőgazdasági kérdéseivel foglalkozott. Kifejtette, hogy Erdély mezőgazdasága elsősorban az állattenyésztéstől függ és így annak javításáról kell gondoskodni, majd kijelentette, hogy a mezőgazdasági értékesítés megszervezése körül nagy feladatot vár a Hangyára, végül a szakoktatás fejlesztésének fontosságát hangsúlyozta.

Beszéde további során a miniszter a nemesített vetőmag-akció kereteinek kiszélesítését jelentette be, majd rámutatott arra, hogy szeszélyes időjárási viszonyaink mezőgazdaságunk bizonyos átállítására kényszerítenek bennünket. A kisgazdatársadalom termelését többoldalavá kell tenni; fel kell karolni a hüvelyesek termelését, azonban minden esetben minőségi termelésre kell törekedni. Nem kevésbé fontos az ipari növények termelésének fejlesztése. Gondoskodni kell továbbá az olajnövények termőterületeinek fokozásáról is. A Futurán keresztül sikerült megfelelő árakat biztosítani.

A napraforgó vetésterületét 130 ezer holdról 150.000-re, a ricinusét 6500-ról 10.000-re kell felemelni.

Az olajnövény-termelés, illetve feldolgozás révén előálló pogácsát a gazdák rendelkezésére kívánja bocsájtani, takarmányozási célra. Állattenyésztésünk fejlesztése érdekében állattenyésztő mintaközségeket fog szervezni; nagy gond fordítandó takarmánytermesztésünk fejlesztésére is.

A miniszter ezután az értékesítési politika főbb vonatkozásairól beszélt. Bejelentette, hogy a bőrellátás biztosítása érdekében, az exportra kerülő állatok egy részét levágot állapotban vizsgál ki, hogy a bőr itthon legyen feldolgozható. A tüzfiaellátás biztosítása érdekében tett intézkedések ismertetése után bejelentette, hogy

a belvizek levezetési munkálatainak céljaira 23 millió pengő áll rendelkezésre; ebből kívánja munkaalomhoz juttatni a leszerelt, nyári kereset nélkül maradt katonákat.

A földbirtokpolitikai intézkedések végrehajtásának ütemét lassunak tartja. Bejelentette, hogy

1939 július 1-től 1940 szeptember 30-ig 80.000 kat. holdnyi területet tudott földbirtokpolitikai célra biztosítani; megszerzett ezenkívül 373 házhelyet és 264 telepház épült fel; építés alatt áll még 300 ház.

A földbirtokpolitikai célokat elsősorban az 515 ezer holdnyi zsidóbirtokból akarja megvalósítani. A zsidóbirtokokból eddig igénybevett 129.616 holdnyi területből, a különböző fellebbezések és panaszok folytán, eddig mindössze 27.000 holdat tudott kiosztani, ami a mai napig 35.000

holdra emelkedett. Reméli, hogy december 31-ig ez a szám 51.000-re fog emelkedni. Mindenesetre hangsúlyozta a miniszter, hogy az új zsidótörvény megalkotásánál ezeket a tanulságokat szem előtt kell tartani.

Bejelentette a miniszter, hogy a mezőgazdasági munkásság betegségi biztosításának kérdését tanulmány tárgyává tette; az öregségi biztosításban 75.000 mezőgazdasági munkás részesült. Hangsúlyozta végül a miniszter, hogy

A falu tehetséges fiai előtt is megnyílnak a magasabb iskolák

A Ház november 21-iki ülésén a kultusztárca költségvetését tárgyalták.

Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter beszédében rámutatott arra, hogy nyolc évvel ezelőtt, amikor először volt kultuszminiszter, 82 millió volt tárcája költségvetése, 1941-ben pedig 132,5 millió. Kifejtette, hogy az iskola hivatása a tanítás mellett a nevelés is; a magyar iskola rendeltetése, hogy a mult hagyományainak megőrzésével a jövőre nevelje az ifjúságot.

A tanerőképzés és a tantervmegállapítás kérdéseinek tárgyalása után,

Teleki Pál gróf az igazság hirdetéséről

A november 22-iki ülésen a miniszterelnökségi és a kisebb tárcák költségvetését tárgyalták.

A felszólalásokra válaszolva, **Teleki Pál** gróf miniszterelnök mondott nagyszabású és nagyhatású beszédet, amelyben kiterjeszkedett valamennyi időszerű politikai kérdés ismertetésére.

A miniszterelnök beszédében rámutatott arra, hogy a sajtónak a zsidó elemektől való megtisztítása megtörtént; beszámolt az átképzés eddigi eredményeiről és az Önállósítási Alap működéséről, hangsúlyozta, hogy a nemzetiségi kérdést a szociális szempontok figyelembevételével oldja meg a kormány; rámutatott a magyar-német kisebbségi egyezmény intézkedéseinek előnyeire, majd a propagandáról szólva, kifejtette, hogy

A téli ellátatlanok 40 milliós közmunkával és a Szociális Alap egész erejével kapnak támogatást

November 25-én a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalta a Ház.

A felszólalók sorában **Krudy Ferenc**, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető alelnöke rámutatott arra, hogy a felkészülés nagy erőfeszítéseinek mostani éveiben és az új Európa elrendezésének idején,

döntő szavunk csak úgy lehet, ha úgy a gazdasági, mint a katonai szempontból szükséges fejlődés fokát elérjük.

Az adózásban annak az elvnek kell érvényesülnie, hogy mindenki annyit adót fizessen, amennyit meg tud fizetni, adózási képességének további biztosítása mellett. Elsősorban a konjunktúrális jövedelmeket kell magasabb adóteherrel sújtani, azután a nagytőkét, nagybirtokot, a kisebb vállalatokat, az újabb csoportokat és végül a kisembereket.

Több hozzászólás után, **Reményi-Schneller Lajos** pénzügyminiszter válaszolt a felszólalásokra.

A pénzügyminiszter vázolta az or-

a szövetkezeteknek minden támogatást megad, mert a szövetkezeteken keresztül lehet kiépíteni a keresztény kereskedelmet és ezen keresztül lehet megnevelni a mai nemzedéket.

A Ház ezután a földművelésügyi tárca költségvetését általánosságban is, részleteiben is, elfogadta.

Az interpellációkra adott miniszteri válaszokat lapunk más helyén ismertetjük.

a miniszter a nyolcosztályos elemi oktatás bevezetésének jelentőségét méltatta, hangoztatva, hogy célja az, hogy az iskolázottság lehetősége adva legyen a nép széles rétegei számára is. Megfelelő kiválasztással úgy, hogy valóban a tehetség érvényesüljön,

a falusi ifjaknak el kell jutniok a magasabb iskolákba.

Rámutatott a miniszter arra, hogy a népisiskolákban nincsen tandíj, a középiskolákban pedig, aki szegény és kellő előmenetelt tanusít, megkapja a tandíjkezdvezményt.

A Ház a miniszter beszéde után elfogadta a tárca költségvetését.

a helyes, erőteljes és hatásos propaganda alapja kizárólag a tiszta igazság lehet.

Hangoztatta, hogy becsületes nemzeti fölvilágosítást tart szükségesnek, de a nemzeti célokat kiválasztva a pártpolitikai céloktól. Ezzel kapcsolatosan

kemény szavakkal bélyegezte meg azt a nyilaskeresztes kijelentést, amely szerint „ez a nép évszázadok óta nem látott jó példát.” Ilyen értelmetlenségekkel és történelemhamisításokkal szemben meg kell védeni és meg fogja védelmezni a nemzetet.

A miniszterelnököt nagyszabású beszéde után, hosszasan ünnepelte a Ház.

vánja felhasználni.

A hitelt csakis komoly termelési célokra lehet igénybevenni és a felhasználást is ellenőrizni fogják.

A hadikölcsönök valorizációjára vonatkozóan még nem tehet végleges kijelentést, gondoskodni kíván arról, hogy a spekuláció ezt ki ne használhassa.

Beszéde további során rámutatott a miniszter arra, hogy az eredetileg egymilliárdos beruházási program időközben 2800 millióra bővült, az időközben történt események következtében. Ebből 1650 millió már kifizetésre is került. Elismeréssel állapította meg, hogy a nemzet méltó nagy áldozatokat hozott a nagy cél érdekében.

A Ház ezután általánosságban is, részleteiben is elfogadta a pénzügyi tárca költségvetését és ezzel befejezte az 1941. évi állami költségvetés vitáját.

POLITIKA

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE

A képviselőház a költségvetés leterjesztése után, november 26-án nagy érdeklődés mellett megkezdte a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalását.

A törvényjavaslatot **Cselényi Pál** előadó ismertette. Ebben a javaslatban a kormány felhatalmazást kér a már megszavazott költségvetésben meghatározott kiadások folyósítására és az adók beszedésére.

A Magyar Élet Pártjának vezérszónoka, **vitész Lukács Béla** országos pártelnök részletesen foglalkozott a Teleki-kormány eddigi munkásságával, kiemelve a mezőgazdasági népesség érdekében hozott kormányintézkedések fontosságát és eredményeit. Rámutatott a magyar-német földművelésügyi megállapodás előnyeire.

A hozzászólók sorában **Laky Dezső** azt fejtegette, hogy **Teleki Pál** gróf tett elsőként olyan kormányzati intézkedéseket, amelyek a családvédelem gondolatát szolgálják.

A képviselőház november 27-i ülésén folytatta a megajánlási — felhatalmazási — törvényjavaslat vitáját. Különösen nagy hatása volt **Mezey Lajos** beszédének, amelyben rámutatott arra, hogy a szegedi gondolat jelölte meg az utját a szociális és keresztény Magyarországnak.

A magas színvonalú vitát félbeszakítva, az interpellációkra tértek rá. Az elhangzott miniszteri válaszok sorában **Teleki Mihály** gróf földművelésügyi miniszter a Latorca-szabályozás kérdését ismertette, bejelentve, hogy a kétmilliós költséggel járó szabályozási munkát rövidesen megkezdik; bejelentette továbbá, hogy

az inséges helyzetbe került falusi lakosság kenyérmagvakkal való ellátása érdekében intézkedett

és gondoskodott arról, hogy Németországból kellő mennyiségű tavaszi vetőmagot kapjunk; a zsidóbirtokok igénybevételének meggyorsítása érdekében hivatkozott az előkészítés alatt álló harmadik zsidótörvényre, amely a kérdést nyugvópontra fogja juttatni;

a sertéspestis-okozta károk csökkentése érdekében megfelelő intézkedéseket tett, egyes vármegyékben ingyenes propaganda-oltásokat végeztetett.

Kifejtette, hogy a kötelező oltás elrendelésének az export szempontjából nehézségei vannak, onnan ugyanis, ahol szimultán oltások vannak, nem szabad exportálni.

A Ház ülése a késő esti órákban ért véget.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett
Rákoshegyi baktériumölő
nőkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-uca 84. II. sz. 2/a
Árak: Demijonnal az Budapest
4 6 8 10 15 20
4-80 7-10 9-10 10-80 16- 21-20
Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Egyre erősödik a magyar szövetkezeti hálózat A Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének kongresszusa

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége ezévi kongresszusa most folyt le az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházának üléstermében, Schandl Károly dr., m. kir. titkos tanácsos, az OKH alelnök-vezérigazgatójának elnökle mellett. A kongresszuson a miniszterelnök, a pénzügy-, igazságügy-, földművelés- és kereskedelmi miniszterek képviselői, valamint a magyar szövetkezeti és gazdasági élet számos kiválóságai és a vidéki szövetkezetek kiküldöttjei nagy számban jelentek meg.

Schandl Károly dr. elnöki megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy

a Szövetség utolsó kongresszusa óta a magyar szövetkezeti hálózat öröndetes módon megerősödött.

Hivatkozott arra, hogy a falusi hitel-szövetkezetek tökéje, — amely tisztán társadalmi eredetű — sokmillió pengővel emelkedett, úgyhogy az OKH saját tökéjében a társadalmi, illetve szövetkezeti eredetű tőke elérte az állami eredetű üzletresztőkét; a Hangya Szövetkezeti Központ legújabbán indított sikeres propagandát a szövetkezeti üzletresztőkék emelésére; a Tejszövetkezeti Központ közgyűlési határozat formájában mondotta ki az állami üzletresztők fokozatos átvételét a gazdák és a tejszövetkezetek útján; a Gazdák Biztosító Szövetkezete pedig többszáz ezer pengő állami üzletreszt fizet vissza. Ezek után az elnök a magyar szövetkezeti vezetők szeptemberi bulgáriai utazásával foglalkozott, amely valósággal nemzeti esemény volt Bulgáriában.

Bulgáriában ugyanis a szövetkezeti gondolat a nép lelkében gyökerezik és a gazdasági élet hordozója.

Bulgária gazdasági életének tanulmányozó része a szövetkezetek kezében van s a bolgárok nagy örömmel üdvözölték a magyar-bolgár szövetkezeti bizottság megalakítását, amely a két ország szövetkezeteinek állandó együttműködését biztosítja.

Az elnöki megnyitó után, Kuncz Ödön dr. egyetemi tanár, ügyvezető-alelnök, tartotta meg előadását „A bolgár szövetkezeti mozgalom magyar tanulságai” címen. A bolgár tanulmányut tapasztalatai alapján megállapította, hogy a bolgár szövetkezeti mozgalom valóban a földművelő falusi kisember mozgalma.

A falu és a szövetkezet ebben az országban a legszorosabban kapcsolódik egybe.

A szövetkezet védi a bolgár földművest az áru- és hiteluzsora ellen, el látja felszereléssel és hitellel, gondoskodik a termények megfelelő értékesítéséről és a mezőgazdaság korszerű fejlesztéséről. A bolgár szövetkezeti élet fontos tanulságokat szolgáltat a magyar szövetkezetek számára is s ezek alapján az előadó határozati javaslatot terjesztett a kongresszus elé, amely kimondja, hogy a szövetkezet igazi megtestesítője a komoly népi politikának, miután a kölcsönös segítség erejével a kisemberek élet-színvonalát emeli; emellett a kongresszus szükségesnek tartja az álszövetkezetek lehetetlenné tételét, aminek leghatékonyabb módját a szövetkezeti központok jogainak kiterjesztésében és a szövetkezetek alakulásának és működésének az autonóm szövetkezeti szervek ellenőrzése alá helyezésében látja. Végül Kuncz Ödön dr. indítványára kimondotta a kongresszus azt is, hogy a szövetkezeti

hitellátás intézményes megszervezése nemcsak a szövetkezeti intézmények zavartalan működésének, hanem a szövetkezetek útján megvalósítható agrárpolitikai lépések sikerességének is nélkülözhetetlen biztosítéka.

Utána dr. Somssich Gyula gróf, felsőházi tag, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete alelnök-vezérigazgatója tartotta meg „Magyar-bolgár szövetkezeti összefogás gazdasági téren” című előadását. Előadásában szintén elismeréssel emlékezett meg a bolgár szövetkezeti mozgalom fejlettségéről, majd rámutatott arra, hogy a két ország gazdasági életének, földrajzi és éghajlati viszonyainak alakulásában sok a hasonlóság.

Az előadó indítványára a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben örömmel köszöntötte a magyar és bolgár szövetkezetek együttműködését, amelynek eredményeképp a középeurópai és balkáni agrárállamok helyzete az értékesítés terén a jövőben kedvezőbb lesz.

Ezután a hozzászólások következtek. Dömötör László dr., a Hangya Szövetkezeti Központ alelnöke, Löcherer Béla, az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ vezérigazgatója, Blázsik Andor, a maglódi hitelszövetkezet ügyvezetője, végül Gaál István református esperes, a törökszentmiklósi fogyasztási szövetkezet, felügyelőbizottsági elnöke, egészítették ki értékes hozzászólásaikkal a két előadást.

A kongresszus az elnök zárószóival ért véget.

A nagy háború eseményei a második év 13. hetében

Azt a tényt, hogy Magyarország csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez, úgy a német, mint az olasz sajtó lelkes hangon méltatta. A vezető német lap szerint „Magyarország hitelt tett az európai sorsközösséghez való tartozásáról, szemben az európai térségtől idegen, békebonító hatalmakkal, amelyek a viszálykodásból éltek.” Az olasz felfogás pedig megállapította, hogy

„Magyarország csatlakozása a hármasegyezményhez kivételesen értékes támogatást jelent, mert földrajzi helyzete, nép-rajzi ereje, hadserege és mezőgazdasági képességei folytán kétségtelenül a legjelentékenyebb nemzete Délkelet-Európának.”

Abban is teljesen egyezik a tengelyhatalmak sajtójának felfogása, hogy Magyarország csatlakozása a háromhatalmi egyezményhez egyik legfőbb biztosítéka a délkelet-európai kérdések békés megoldásának.

A Magyarország csatlakozását követő második napon

Románia is aláírta Berlinben a háromhatalmi egyezményt, majd egy nappal később Szlovákia is csatlakozott a megállapodáshoz.

Az egyezményt a nagyhatalmak megbízottain kívül román részről Antonescu államvezető, Szlovákia részéről Tuka miniszterelnök írta alá.

A csatlakozások következtében a forrongó balkáni helyzet erősen leiggadt, s e pillanatban úgy látszik, hogy közvetlen veszedelmek nem fenyegetnek. Bulgária egyelőre nem követi Magyarországot, Románia és Szlovákia példáját, amit német részről is megerősítenek.

Szofiában a napokban élénk szovjetorosz-bolgár tárgyalások indultak meg,

s amíg véget nem érnek, Bulgária nem foglal állást. Öröndetes és fel-

tűnően javult a török-bolgár viszony, amit a török sajtó állapít meg. Sok jel mutatja, hogy enyhül a bolgár-görög ellentét is. Mindezek kétségtelen bizonyítékai, hogy a Balkánon a közeljövőben súlyos bonyodalmak aligha várhatók.

Az olasz-görög mérkőzés fejleményeiben is aligha következhetik hirtelen nagyobb változás. Európának ezen a zord és kietlen vidékén a rideg téli hónapokban csaknem lehetetlen a hadakozás a kétezer méteres hegyek között. Az olasz vezérkar több megújuló szárazföldi és légi támadást jelez s hírül adja, hogy az olaszok megsemmisítették az epiruszi partokon kihajózott ellenséges csapatok nagy részét, a többi pedig foglyul ejtették.

A német-angol légitámadások lendülete hatalmas iramban kezd fokozódni. VI. György angol király trónbeszédére, amelyben azt mondta, hogy „Anglia nem teszi le a fegyvert, amíg céljait el nem érte”, nagyszabású német légitámadások sorozata indult meg a szigetbirodalom fontos pontjai ellen. Bristol és Southampton kikötői, tárolói és malmi olyan bombazáporban részesültek, hogy a hatalmas tüzek Franciaországig ellátszottak. Megújuló támadásokat intéznek az angol légierők is Németország egyes vidékei ellen. A bombák azonban — amint a német véderő főparancsnoksága megállapítja — csak csekélyebb kárt okoztak.

Romániában nehezen állnak helyre a nyugodt viszonyok.

A november 27-re virradó éjjelen egy legionárius csoport behatolt a jilovai katonai börtönbe és ott 64 politikai foglyot agyonlőtt.

Az agyonlőtt foglyok között volt többek között Argasanu tábornok, volt miniszterelnök, több tábornok és volt miniszter. Sok egyént le is tartóztattak.

Erős az olasz fegyver...

Megint dolgoznak. Csöndben, suba alatt, de veszedelmesen. A nyílt ellenséggel szembe tudunk szállni, de az alattomos kutmérgezőknek nincs nevük és alakjuk. Mindenütt és mindenhol ott vannak. A nemzet, a falu hitét csákányozzák, hogy megrendítsék szilárd elhatározását.

Ugy dolgoznak, mint az egyszerű ember, aki betette a darazsat titokban a komája ingébe és amikor az észrevette a veszedelmes állatot, akkor ájtatos szemforgatással ő kiabált legjobban és követelte a tettes megbüntetését.

Most az olaszokról szól a nóta. Mussolini népéről, akinek köszönhetjük a Felvidéket és Erdély egy részét. Az angol konkon élők azt akarták bedobni a nemzet, a falu millióinak és a földműves dolgozóknak lelkébe, hogy „még a görögök is megverték az olaszokat, katonailag tehát mit várhatunk tőlük?”

Azt természetesen elfelejtették megmondani, hogy az afrikai sivatag homokjában és Görögország kétezer méteres hegységeinek vadonjában, uttalan-utakon nem lehet csak úgy száguldani, mint ahogy pompás utakkal rendelkező országban. Az ilyen szörnyű terepeken csak lépésről-lépésre, először kiépítve a járművek számára az utakat, menetelhet a hadsereg.

Dehát mi is a céljuk ezeknek a konkolyhíntőknek? Nem más, mint megingatni a történelmi magyar és olasz barátságot, amelyről tudják, hogy nem paragrafusokon nyugszik, hanem mélyen ott él a két nép lelkében.

A falu népének egy kötelessége van. Vigyázzon és ne üljön fel a konkolyhíntőknek. Verje ki furkosbottal maga közül a faluból őket úgy, ahogy az ember a veszett kutyát szokta. Az olasz népnek pedig azt üzenjük, hogy nálunk nem a fecsegők számitanak, hanem a föld népe. Ez pedig sziklaszilárdan áll a fascista Itália mellett, mert hitt és hisz Olaszország barátságában, a Duce szavában és a német nép életéréjében. Az olasz fegyverek dicsőségében épp oly biztosak vagyunk, mint ahogy természetes, hogy süt a nap. A háború váltakozó hírei nem tudják megingatni nemcsak az olasz nép hitét, de a magyar nemzetét sem, mert erős az olasz fegyver. Szekeres László

Falu-Gazdaszövetség

A Falu-Gazdaszövetség központjának elnöki tanácsa Mayer János ny. miniszter elnöklésével november 25-én, hétfőn, délelőtt fővárosi székházában ülést tartott, amelyen több nagyjelentőségű kérdés került tárgyalásra. Így helyesléssel vette tudomásul az elnöki tanács, hogy a Szövetség a tél folyamán az ország néhány vidékén kerületi gazdaértekezletet tart a különleges gazdasági problémák megismerése céljából. Igen nagy érdeklődést keltett a Szövetségnek az elhatározása is, hogy a jövő évben, a nyár elején, egy nagyarányú gazdaggyűlés összehívásának gondolatával foglalkozik. Az elnöki tanács Szekeres László dr. h. igazgatónak érdemei elismerésül az igazgatói címet adományozta.

„Mátyás” - zúz

legmodernebb egytemes örlő-, szártépő- és silőlőtő gépek.

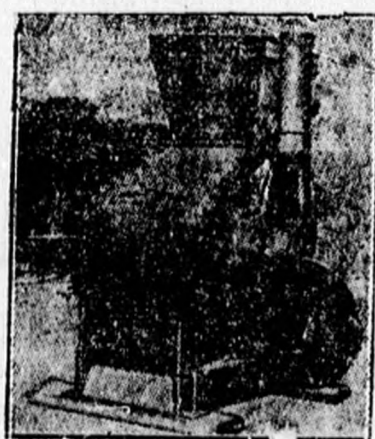
Üzemközben cserélhető szitákkal és metszőkés-ekkel. Alacsony fordulatszám.

EGYÉB GYÁRTMÁNYAINK:

Teherautópótkocsik, autókarrószeriák és gumikerekű „Zelenski” lovaskocsik, lakókocsik, öntözőkocsik, kupgörgős, csapágyas „Julian” acélkeretek, tengelyek, alvázak, hegesztett szerkezetek, hidraulikus prések, bálaszajtók, bálacmelők, tűzifecskendőtárgonéak, légteljes felszerelések.

Gróf Zelenski Róbert GÉPGYÁR Kft.

Pestszenterzsébet, Mikszáth-u. 18.

Telefon: 147-212, 347-566.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDA- SÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA!

Figyelmeztetés a hazatérőkhöz

Egyes kisebb csoportok, — elsősorban a volt Ausztria területéről — már kezdenek hazaérkezni, miként a vándormadarak az őszi fészekbe.

A csoportoknak az ország határára történő érkezését az illetékes német hatóságok, sajnos, ebben az évben elég későn közlik, de azért gondoskodtunk arról, hogy már az első csoportok tagjai érezék a szülői ház szeretetét a határ átlépésekor. Így gondoskodás történt arról, hogy a határon meleg teával, egy kis hazai kolbásszal és kenyérrel fogadjuk magyar testvéreinket. A többi csoportok is ugyanezt fogják kapni.

A fentiekből láthatják hazatérő munkástestvéreink, hogy a magyar földművelésügyi minisztérium gondoskodása mindenre kiterjed.

Mint azt Németországban dolgozó munkástestvéreink jól tudják, odakint nemcsak a városokat, hanem a kisebb községeket és állomásokat is gyéren világítják. Ezért mindenki érdekében áll, hogy az állomásokon hosszabb-rövidebb ideig tartózkodó vonatokról a sötétség beálltával senkise szálljon le, s ha leszáll, akkor se hagyja el a vasuti kocsi környékét, mert a sötétségben könnyen szerencsétlenül járhat.

Különösen a férfiakat figyelmeztetjük, hogy tartózkodjanak az utazás alatt az italfogyasztástól, nehogy a család hiába várja őket haza. Zavaros fejjel sok bajt okozhat az egyes ember önmagának és családjának.

A vasuti kocsikat tartsák rendben, s különösen a mellékhelyiségeket, vagyis a mosdót és az árnyékszéket, hogy a németek, a vasuti kocsi elhagyása után, megdicsérik az utasokat és ne mondassák róluk, hogy rendetlen emberek a magyarok.

Higgyék el kedves munkástestvéreink, hogy az ilyen kis dolgok is hozzájárulnak egy nemzetről alkotott vélemény kialakításához.

Mit szabad és mit nem szabad hazahozni

Azt már sokszor hangoztattuk, hogy senkise hozzon magával pénzt, mert itthon nem váltják be. Igyekezzen mindenki a havi részletet, vagyis 55 márkát, ami meg van engedve a németek részéről, hazaküldeni.

Azt az összeget, amit nem lehet hazaküldeni, nemcsak fel lehet, hanem el is kell vásárolni és pedig olyan dolgokra, amit azután vámmentesen haza is lehet hozni.

Ha valaki abban a szerencsés helyzetben van, hogy használt kerékpárt vásárolhatott, ezt vámmentesen hazahozhatja. Amennyiben a kerékpár vásárlásán kívül van még pénze, ezt se feccsélje el, hanem a megmaradt részből itthon is használható mezőgazdasági eszközöket vegyen. A magyar és német illetékes hatóságok között megállapodás történt arról, hogy az 1940. év folyamán Németországban foglalkoztatott magyar mezőgazdasági munkások megtakarított keresetükből személyenként legfeljebb 150 márka értékben vásárolt mezőgazdasági eszközöket hozhatnak vámmentesen haza. Ezek a következők: kasza, kapa, lapát, sárló, ásó, csákány, továbbá eke és borona, úgy azonban, hogy egy-egy fajta szerszámból családunként legfeljebb 3 darab hozható be vámmentesen. Erről az Arbeitsamtok, vagyis a német munkaügyi hivatalok, a német birodalmi munkaügyi minisztérium útján már tájékoztatást kaptak.

Haza lehet még hozni a kint vásárolt és a munkás által használt ruhaneműt is.

Egyáltalán nem lehet hazahozni varrógépet, írógépet, motorkerékpárt, stb.

Figyelmeztetjük a hazatérő magyar mezőgazdasági munkásokat, hogy csakis olyan dolgokat hozzanak magukkal, amiket fentebb felsoroltunk.

Végül nem ajánlatos a hosszú ut alatt a meleg vasuti kocsiban könnyen romlandó élelmiszert, ezenkívül zöldséget és különösen burgonyát hozni.

ORSZÁGOS MUNKAKÖZVETÍTŐ IRODA
Magyar királyi földművelésügyi minisztérium

ÜZENETEINK:

Erdei János és társai, Fürstensee:
Ahány hónapig kiut dolgoztak Németországban, annyiszor 55 márkát küldhet-

nek haza. Ha augusztusban mentek ki, úgy az augusztus havi keresetüket is hazaküldhetik. Használt kerékpárt, amint már megirtuk, vámmentesen hozhatnak haza, személyenként egy darabot.

Mezőgazdasági hitelügyi értekezlet ül össze december 4-én

Ezelőtt másfél évtizeddel alakult meg a Nemzetközi Mezőgazdasági Hitelügyi Konferenciák Intézménye Rómában, az olasz, német és francia mezőgazdasági hitelügyi szakörök részvételével, amely azóta eredményes és hézagpótló munkásságot végzett több nemzetközi értekezlet után. Ezelőtt két évvel rendezte meg Nápolyban az első Nemzetközi Mezőgazdasági Hitelügyi Kongresszust, melyen az egész világ képviselve volt. Az idén lett volna aktuális a legközelebbi nemzetközi értekezletnek Budapesten való megrendezése, mely azonban a közbejött külpolitikai események miatt, a háború utáni időre halasztódott. Hogy azonban addig is az időszerű kérdések megbeszélhetők legyenek, a római központ kezdeményezésére az egyes országok nemzeti bizottságai saját országukban mezőgazdasági hitelügyi értekezletet rendeznek és az ott szerzett tapasztalatokat egymás között kicserélik.

Igy rendez most a római intézmény magyar nemzeti bizottsága folyó évi december hó 4-én d. e. 10 órakor országos értekezletét az OMGE nagytermében,

melyre megjelenését kilátásba helyezte a római központ vezetője, Angelini professzor, a Fascista Nagytanács tagja, az olasz mezőgazdasági munka-

vállalók korporációjának elnöke, Granow, volt miniszterelnök, a Német Nemzeti Bizottság elnöke, valamint Todoroff, a Bolgár Agrár és Szövetkezeti Bank kormányzója, a Bolgár Nemzeti Bizottság elnöke is. Az értekezleten a következő három kérdés megtárgyalása szerepel:

1. Birtokforgalmi korlátozások és a mezőgazdasági hitel, Nyulási János m. kir. kincstári főtanácsos, a TEBE ügyv. igazgatója.

2. Kötvény piac és a mezőgazdaság, Demel Aladár m. kir. kincstári főtanácsos, az Országos Földhitelintézet h. vezérigazgatója.

3. Személyi hitel és a mezőgazdaság, Bikich József m. kir. kincstári főtanácsos, az OKH igazgatója.

Részt vesznek az értekezleten a m. kir. kormány illetékes tényezői, a Magyar Nemzeti Bank, Pénzügyminisztérium Központ, Takarékpénztárok és Bankok Egyesülete, Országos Központi Hitelszövetkezet, Országos Földhitelintézet, fővárosi és vidéki nagy pénzügyintézetek, érdekképviseltek.

Az értekezletet nagy érdeklődés előzi meg, melyen a legilletékesebbek foglalnak állást az időszerű mezőgazdasági hitelügyi kérdésekben.

GAZDAÉLET

Decembéri buzakamatkulcs. A Pénzügyminisztérium Központ közhírré tette, hogy a buzazáloglevelekben folyósított és a buzaértékre szóló kölcsönök törlesztő részleteinek befizetésénél és a buzazáloglevelek kamatszelvevényeinek beváltásánál folyó évi december havára átszámítási kulcs gyanánt egy métermáza búzát 23.38 aranypengővel kell értékelni.

Megnyílt a nemzetközi baromfi-kiállítás. Kedden, november 26-án, nyílt meg ünnepies keretek között a XVI. nemzetközi baromfi, galamb- és házinyulkiállítás, amelyen 219 tenyésztő állított ki. A pompás kiállítás örvendetes képét adja a magyar baromfitenyésztés fejlődésének.

Kedvezményes utazás az OMGE közgyűlése és a gazdanapok alkalmából. A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium az OMGE közgyűlése, a GEOSz nagygyűlése és a velük kapcsolatos gazdanapok alkalmából a MÁV és a kezelésében lévő helyi érdekű vasutak vonalain, bármely vonatnem és kocsiosztály használatánál mintegy 33 százalékot kitevő azt az utazási kedvezményt engedélyezte, hogy az illető vonatnem alacsonyabb kocsiosztályára váltott menetjeggyel a következő magasabb kocsiosztályon, illetve III. osztályon való utazásnál az illető vonatnem II. osztályára váltott féljeggyel lehet utazni. A kedvezmény december 9-én 0 órától december 18-án 24 óráig érvényes és azt az OMGE titkári hivatalánál

(Bpest, IX., Köztelek-u. 8.) egy pengőért beszerezhető igazolvány alapján lehet igénybevenni.

5000 métermáza kedvezményes cukrot kaptak a méhészek. A kedvezőtlen időjárás következtében az ország egyes részén a méhek nem tudtak még annyit mézet gyűjteni, amennyit az egyes méhcsaládok téli táplálásához szükséges. Ezért az Országos Magyar Méhészeti Egyesület előterjesztésére a pénzügyminiszter szeptember hó végén 1000 métermáza, október hó folyamán újabb 3000 métermáza, majd november hó folyamán további 1000 métermáza denaturált cukor kiutalását engedélyezte. Az őszi hónapokban tehát a pénzügyminiszter összesen 5000 métermáza kedvezményes denaturált cukrot bocsátott a méhészet rendelkezésére.

Olcsó gyepvetőmagot bocsájt rendelkezésre a földművelésügyi minisztérium. A földművelésügyi miniszter az 1941. évi tavaszi és az 1941. évi nyárvégi vetés céljából legeltetési társulatoknak, birtokosságoknak és községeknek kedvezményesen, hazai termésű, jóminőségű gyepvetőmagot bocsájt rendelkezésre. Az igényléseket a gazdasági felügyelőségek útján kell bejelenteni.

A Mezőgazdasági Közlöny legutóbbi száma közli Badios József dr. tanulmányát a földhasználat üzemi és nemzetgazdasági jelentőségéről; Kurelec Viktor dr. tanulmányát az ideai téli takarmányozási kérdésekről; Nagy Lóránd dr. a magyar mezőgazdaság üzemi eredményeit ismerteti; Szanyi István Országos Mezőgazdasági Kongresszus megtartását javasolja cikkében; Kémi-Findly István dr. pedig a kaliforniai Mezőgazdasági Kísérleti Állomás munkájából közöl szemelvényeket.

ABAVIT

a korszerű
higanyos
száraz és nedves
csávázószer

40 államban
kedvelt!

Magyar MEZŐGAZDAK
Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 20.
és vidéki kirendeltségei

ASSZONYROVAT GAZDATUDOMÁNY

Meghalt lord Rothermere

Gazdasszonyi tanácsadó

A most folyó háborúval kapcsolatban mind szűkebbre zárulnak körülöttünk a gazdasági határok, mind nehezebb lesz külföldről behozni valamit s így meglevő nyersanyagunkkal a legszűkebben kell gazdálkodnunk. Hogy gazdasági életünk vétkeringésében később zavar ne álljon elő, a m. kir. földművelésügyi kormány előadásokban, újságban, rádióban hívja fel a lakosság figyelmét a termelés és fogyasztás célszerű szabályozására. E szabályozások lelkiismeretes betartása nemcsak anyagi jólétünk biztosítója, de elsősorban hazafias kötelesség is, azért minden gazdasszony igyekezzék felhasználni a termelés átállítására vonatkozó jó tanácsokat.

Minden gazda és gazdasszony tudja, hogy a takarmánytök az állatoknak értékes takarmánya, azt azonban kevesen tudják, hogy *magjából kitűnő minőségű növényi olajat lehet gyártani*. Most, amikor külföldről olajat, zsiradékanyagot behozni nem lehet, fontos nemzetgazdasági érdek, hogy ez az értékes nyersanyag ne vesszen kárba. *Ne etessük fel tehát a takarmánytöket maggal együtt, hanem gyűjtjük és adjuk el a gyűjtőhelyeken; a Hangya szövetkezetek fiókjai a hivatalos beváltási áron megvásárolják.*

Töktermesztésre alkalmas gazdasági udvarunk, kertünk s általában házunk táján minden, eddig kihasználatlan terület. A beérett töktermést fagymentes pajtákban száraz helyen helyezük el, lehetőleg egy sorban; ha szükséges, elraktározás előtt mossuk meg és szárítsuk meg azokat, mert tisztán sokkal tovább tarthatók el.

A mag kiszedésekor a tököt nem szabad felvágni, mert azzal a magot is megsértjük, hanem fel kell törni azt. Ezután nyomban kibelevjük és a magvakat a kocsonyás résszel együtt dezsában vagy hordóban tisztára mossuk. A kocsonyától megmosott tiszta tökmagot ponyvára terítve azonnal megszáritjuk, ha lehet napon, ha pedig esős az idő, pajtában, szelős, száraz helyen. Mig tökéletesen megszárad, néhányszor forgatni kell, nehogy megpenészedjék.

KÁNYA TERÉZIA

Magyar konyha

Tarhonyás szalonnaleves. 15 dkg füstölt szalonnát kockára vágva, fazékban, gyenge tűznél üvegesre sütünk. A szalonnadarabkákat kivesszük és a zsírból annyit öntünk le, hogy csak négy kávékanálnyi maradjon. Egy darab finomra vágott hagymát sárgára párolunk benne. 5 dkg sima lisztet adunk hozzá, rózsaszínűre pirítjuk és meghintjük késhegynyi paprikával. Vizzel felengedve felforraljuk, sóval ízesítjük, majd a kisült szalonnadarabokat visszatesszük és a forrásban levő levesbe 7 dkg tarhonyát főzünk. Ha ez puha, a levest 1 deci tejjel elkeverve tálaljuk.

Sertésdagadóval rakott káposzta. 40 deka sertésdagadót hirtelen átmosva, sósvízben puhára főzünk, majd a vízből kivéve kockára vágjuk. Egy kilogramm savanyu káposztát átmosunk s zománcos lábosba egy sort lerakunk belőle, amit felapított hussal fedünk. Így folytatjuk, míg az anyagból telik, a tetejére megint káposztát tesszünk. A hus levéllel leöntve, keverés nélkül, gyenge tűznél pároljuk, míg a hus és káposzta puha lesz. 1 deci tejjel liszttel tejsűrűsítgére keverünk és a forrásban levő káposztaléba öntjük, felforraljuk és azonnal tálaljuk.

Máglyarakás. 10 darab kiflit, vagy teljes kalácsot egyenletes darabokra vágunk és leöntjük annyi tejjel, hogy jól átázzon. Zsírral kikent és morzsával meghintett téglataforma aljára egy sor áztatott süteményt tesszünk, arra ráhintünk egy sor cukrozott, darált diót vagy bármely kimagozott gyümölcsöt, esetleg reszelt almát és így folytatjuk, míg az anyag tart. Tetejét kalácsdarabokkal takarjuk le, 2 elhabart tojással leöntjük, morzsával meghintjük és meleg sütőben szép pirosra sütjük. Kiborítva, gyümölcszettel körítve tálaljuk.

Mikor ültessünk szőlőt?

Ősszel vagy tavasszal? Mert szőlőt ültetni lehet ősszel és tavasszal, korán vagy későn, egyaránt.

Kötöttebb természetű és köves talajokban, — különösen akkor, ha a tavaszi munkatorlóástól kell félni, eredményesen ültethetünk ősszel is. Ebben az esetben azonban az ültetvényt gondos fedéssel kell a tél viszontagságai ellen védenünk. Az ültetésnél a vessző hajlásait nem vágjuk le, hanem 3—4 rügyig befedjük, hogy a téli fagy ellen védve legyenek és így csak majd a tavasszal metszük meg. Az őszi ültetés korán fakad, hamar megerősödik, biztosan megered, mert a téli nedvesség a gyökereket jól beiszapolja.

Az őszi ültetés sikerének főfeltétele, hogy az ültetendő vessző már elég érett, a talaj pedig szikadt legyen. Ha a talaj a sok esőtől erősen át van ázva, akkor nem tanácsos ősszel ültetni. Az őszi ültetést megöntözni felesleges, sőt káros. Beázik és beiszapolódik a tél folyamán eléggé.

Az őszi ültetésnél nagy gondot kell fordítani arra is, hogy az elültetett vessző legfőbb szemét a kifakadásig épségben megtartsuk. Ezt magasabb felhalmozással érjük el.

Futóhomokos területen a szél még télen is elhordhatja a vesszőről a homokot, ha azt hó nem borítja. Annál inkább tarthatunk ettől tavasszal. Tanácsos lesz tehát a vesszőt óvó halmozást az ültetés után nyomban néhány marék komposztal vagy szalmás trágyával behinteni.

Bármily célszerűnek lássák is az őszi ültetés, egy veszedelméről nem szabad megfeledkezni. Csapadékban dus és nem hideg télen a rügyek könnyen kipállanak.

Nem tanácsos ősszel ültetni olyan mélyebbfekvésű területeken, melyeknek talaja tulnedves szokott lenni.

Borjunevelés tejítással

A borjunevelés olcsóbb, ha nem szoptatva, hanem itatva neveljük a borjút, mert 4 hétig is csak annyi teljes tejet adunk neki, amennyit növekvésre fel tud használni, 4 hét után pedig lefölezött tejjel is itathatjuk. Az anyatehenet nem zaklatja a borjú kiméletlen lökdössel s így az több tejet termel.

Az első héten az anyától kifejt főcstejet itassuk a borjuval. Egy hét után már bármilyen (teljes, azaz nem lefölezött) tej itatható vele. Négy hét elteltével pedig lefölezött tej itatására térhetünk át úgy, hogy minden következő itatáskor 1/2 liter teljes tejet 1/2 liter lefölezött tejjel helyettesítünk. Pl. reggeli itatáskor 3 1/2 liter teljes és 1/2 liter lefölezött tejet, délnél már 3 liter teljes és 1 liter lef. tejet adunk a borjunak.

Az itatandó tej mennyisége az első hét végére napi 5, a 2. hét végére napi 9, a 4. hét végére napi 12 literre fokozható. Naponta 12 liternél többet lef. tejből se célszerű adni, mert ennél többet a borjú nem értékeli jól. A tejtöbblet tehát pazarlás lenne.

Ami az itatások számát illeti, az első héten itassuk a borjút naponta 5—6-szor, a második héten 4-szer, a harmadik és következő hetekben 3-szor.

Az itatandó tej minden esetben tőgyemeleg (35—38 fok C) legyen. Az itatóedény tisztaságára igen nagy gondot fordítsunk, mert az edényben maradt piszok (baktériumok, erjedési termékek), a gyenge borjunál könnyen súlyos bélhurutot okoz.

Ha a borjú már 3 hetes, akkor tegyük eléje finom szénát és abrakot. A szénából és abrakból annyit adjunk neki, amennyit megenni tud. Mire 10 hetes a borjú, abrakból 1—1 1/4 kg-ot, szénából ugyancsak 1—1 1/4 kg-ot tud — a tejen felül — elfogyasztani naponta.

Az úszóborjunak 3, a bikaborjunak 4 hónapig adjunk tejet.

A háboru izgató eseményei közepette értesül a hazafias magyar közvélemény *Rothermere* lord haláláról. A nemes lord 72 éves korában hunyt el hazájától távol, a Bermudák szigetén, ahol betegsége gyógyulást keresett. Május óta tartózkodott különleges megbízatással Amerikában.

Nagy és önzetlen barátja volt szétépett hazánknak és megaláztatott nemzetünknek. S nem kis

szerepe volt abban, hogy a magyar igazság Napja kisütött. Hatalmas nemzeti közvéleményével is szembehelyezkedett, ha minket védett. Cikkeket és könyveket írt Magyarországot érdeklően. Eljött a magyar kormány meghívására Kassára is, amikor Kormányzó Urunk ünnepélyes bevonulását tartotta. Most eltávozott a tulvilági életbe. Végső utját a hálás magyarok imája övezi.

Nem javít a gazdák helyzetén készpénz-bevételük 8 százalékos emelkedése

Most jelent meg a *Magyar Gazdaságkutató Intézet* legújabb helyzetjelentése, amely áttekinthető képét adja az ország gazdasági életének. A rendkívül értékes jelentés a *mezőgazdaság helyzetéről az alábbiakban számol be*:

Magyarország gazdasági helyzete a felfegyverkezés és Erdély gazdasági és kulturális újjáépítésének jegyében áll. A mezőgazdaság pénzbevétele a trianoni ország területére számítva az 1939—40. gazdasági évben kb. 90 millió pengővel, 8 százalékkal volt nagyobb, mint a megelőző esztendőben.

A gazdák helyzete azonban mégsem javult, egyrészt, mert a munkabérek és üzemanyagok megdrágultak, másrészt, mert a sertés- és juhállomány számottevően csökkent.

A pénzbevétel említett emelkedését főként az idézte elő, hogy a mezőgazdasági árszínvonal az 1939—40. gazdasági év során

igen nagy mértékben, 25 százalékkal emelkedett. A mezőgazdasági pénzbevétele az 1940—41. gazdasági évben — annak feltételezésével, hogy az október-közepi árak az egész gazdasági évben érvényben maradnak — a megnagyobboldott országban, Erdéllyel együtt, előreláthatólag 1700—1800 millió pengő lesz. Ebből a trianoni országra és a Felvidékre 150 millió pengő esik, egyedül a trianoni országra pedig 1300 millió pengő, 8 százalékkal több, mint az előző gazdasági évben. Ennek a várható emelkedésnek elbírálásánál azonban figyelembe kell venni azt, hogy az üzemanyagok és szükségleti cikkek ára magasabb, mint egy évvel korábban.

A jelentés további során az ipari termelés helyzetéről számol be. A gyár- és kézműipar termelése csúcspontján, 1940 júniusában 845.000 embert foglalkoztatott, azután azonban csökken. Végül reámutat arra, hogy a nyersanyagbeszerzés nehézségei mellett a polgári iparcikk-fogyasztás csökkentése várható.

HIREK

Őszi szél suhog már...

Őszi szél suhog már a hervadó tájon, Altatom a szívem, hogy érted ne fájjon...

Hisz elmúlik minden, elhervad a rózsá, Hogy a nyárra ősz jön... nem tehetünk róla.

Sirasd hát őszi szél minden kedves álmom,

Rózsá kinyílását én már úgyse várom. Jöjjön a hideg tél, havazzon fehérre, Téged csalfa kislány, várlak majd az égbe...

RAKK ISTVÁN

A kassai Rákóczi-kultusz továbbfejlesztése. Kassa város törvényhatósági bizottságának nov. 23-án, szombaton tartott közgyűlésén elhatározta, hogy *Kassa városát a Rákóczi-kultusz központjává fejleszti*. A város vezetősége lépéseket tesz, hogy Rákóczi rodostói kápolnája, valamint sajátkezüleg faragott karosszéke és gyertyatartói Kassára kerüljenek.

Nyolcvan vagon cukrot vittek el a kivonuló románok Marosvásárhelyről. A katonai parancsnokság rendelkezése értelmében megtörtént Marosvásárhelyen azoknak a magán-károknak a bejelentése, amelyeket a kivonuló románok a bécsi döntés után, tehát augusztus 31. és szeptember 13. közötti időben a honvédség bevonulásaig okoztak magánosoknak, illetve vállalatoknak. A marosvásárhelyi cukorgyár bejelentése szerint a románok a gyár cukorkészletéből erőszakkal 80 vagon vittek el, 19 millió lej értékben. Az elvitt cukormennyiségből később hivatalos közbelépésre 18 vagonnal visszaküldtek.

Előadás a hitelről. A *Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége* hitel-szervezeti szakosztálya Kovács János szakosztályi elnök OKH h. vezérigazgató elnöklésével, november 22-én délután a *Falu-Gazdaszövetség* tanácsstermében népes ülést tartott. Az ülésen ifj. Schandl Károly dr. tartott nagy felkészültségre valló, értékes és érdekes előadást a hitel keletkezéséről, fejlődéséről és a gazdasági életben vitt szerepéről. A nagy tetszéssel fogadott előadás után több hozzászólás hangzott el.

Népfőiskola Karcagon. A karcagi iskolán kívüli népművelési bizottság elhatározta, hogy a télen népfőiskolát szervez. A főiskola hallgatóit földmives-iffjakból toborozzák össze. A szervezés munkái már megkezdődtek.

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

„Erdélyért” bélyegek kerülnek forgalomba. A postavezérigazgatóság közli a következőket: December 2-án a Főméltóságú Asszony legfőbb védnöksége alatt álló „Erdélyért” mozgalom támogatására 10, 20 és 32 filléres bélyegsorozat kerül forgalomba 50 filléres felárral. Január végéig lehet bérmentesítésre használni a bélyegeket.

Pattogatni való tengerit,
(Popping) fehér és tarka **babot,**
lencsét napi áron vásárol.
Szombathy István Kft.
Budapest, IX., Nagyvásártelep.
Minta küldendő.

Az ital-szesz új ára

A Budapesti Közlöny november 15-iki számában közzétett rendeletével a pénzügyminiszter

az itali célra szolgáló szesz egyedárusítási eladási árát hektoliter-fokonként két pengővel felemelte.

A rendelet a megjelenés napján lép hatályba és az országos árkormánybiztos nyilatkozata szerint, ettől az időponttól kezdve a szeszkereskedők az áremelkedésnek megfelelő összeggel emelhetik a szabadforgalomba került szesz árát.

Az érvényben lévő rendelkezések értelmében a bor- és gyümölcszesz-

földékben előállított s az illető szesz-földék vállalkozói által visszaváltott pálinka egyedárusítási eladási árából továbbra is 7.5% leengedést kell számításba venni, ha annak szeszartalma a 65 fokot meg nem haladja.

Az 1938. évi XXX. törvénycikk 26. §-ának 7. és 8. bekezdésében foglalt rendelkezések alapján

az igényjogosult termelők részére házi fogyasztásra előállított pálinka után fizetendő mérsékelt egyedárusítási eladási ár-különbözet összegét hl-fokonként 1.80 pengőben állapítja meg a pénzügyminiszter.

Erdélyi és keletmagyarországi vásárok decemberben.

December 1-3-án: Kibéd (Maros-Torda m.). — 4-5-én: Biharócsyeg (Bihar m.), Küküllővár (Kisküküllő m.), Zilah (Szilágym. m.). — 8-9-én: Nagyvárad (Állatvásár). — 9-én: Nagykároly (Szatmár m.). — 10-11-én: Dés (Szolnok-Doboka m.). — 11-12-én: Gyergyószentmiklós (Csik m.), Nagyvárád (Kirákovásár), Uzon (Háromszék m.), Érmihályfalva (Bihar m.). — 15-17-én: Parajd (Udvarhely m.). — 17-18-án: Szatmárnémeti (Szatmár m.), Zsibó (Szilágym. m.). — 19-20-án: Burlavásár (Háromszék m.), Szilágysomlyó (Szilágym. m.). — 21-én: Székelyudvarhely. — 23-24-én: Bánffyújnyad (Kolozs m.), Sepsiszentgyörgy (Háromszék m.). 27-én: Székelyháza (Bihar m.). 30-31-én: Makfalva (Maros-Torda m.).

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági munkások keresnek elhelyezkedést:

Szabó Ferenc (Budapest, XIII., Főti. u. 20.) mezőgazdasági gépkezelő. (Németországban is dolgozott). — **Simon József** (Kopár, Somogy vm.) 40 éves, nős erdőőr (vizsgáló). Leszerelt szakaszvezető, 2 gyermek atyja. Pestkörnyéki uradalomban elhelyezkedne; — **Onofré Gyula** (Salánk, Ugocsa vm.) 27 éves, nőlen, mezőgazdasági munkára, vagy gazdasági cselédnek szegődne. Tehénhez, lóhoz is ért; — **László Tibor** (Salánk, Ugocsa vm.), 19 éves, mezőgazdasági munkásnak vagy gazdasági cselédnek szegődne; — **Kun Árpád** (Salánk, Ugocsa vm.), 19 éves, mezőgazdasági munkára, vagy gazdasági cselédnek szegődne; — **Szűz Gábor** (Óndód up. Torony, Vas vm.), 30 társával együtt, az ország bármely részén erdei munkát keres; — **Eidenplud József** (Pesthidegkuti, Verbőczy-u. 1.), pestkörnyéki gazdaságban mint tehenész, vagy kocsis elhelyezkedést keres.

Nagyobbzámú erdélyi menekült gazdasági cseléd elhelyezkedést keres. Az igénylő gazdaságok a községi előjárások előtt aláírt bérleveleket továbbítják az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodának (Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11.). A cselédek leszerződését a beiktatott bérlevél alapján az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda intézi. A leszerződött cselédnek a munkahelyéhez legközelebb eső vasútállomásig való elszállításáról az Országos Munkaközvetítő Kormánybiztos gondoskodik, ez tehát az igénylő gazdaság részére megterhelést nem jelent. A szerződött cseléd bére azonban a munkahelyen szokásos béreknél alacsonyabb nem lehet.

MUNKÁT KAP:

Kertészlegényt, igáskocsist keres: Nővelő Györgyné, Dad; — **Tehénész, lehetőleg felnőtt fiával keres:** Möller György bér gazdasága (Vasad up. Monor), 1.5, illetve 2 konvencióra, 1 évi időtartamra.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése november hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat sziveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre	1.— P
Félévre	2.— P
Egész évre	4.— P

A VASÁRNAP kiadóhivatala.
Budapest, V., Báthory-u. 24.

TALÁLJA KI!

SZÓREJTVÉNY

MI Q Nyakon hordják

A Találja ki! helyes megfejtését az 51-ik számban tesszük közzé. A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkészve érkező megfejtéseket nem vesszük figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasónk között, akik helyes megfejtést küldenek be, előfizetői táborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A 45-ik számban között Találja ki! megfejtése:

ROZSNYÓ

Beküldte huszonhat olvasónk. Jutalom-könyvet nyert **Bartha Antal** (Pornos) és **Kutasi János** (Babosdöbréte).

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

December 1., vasárnap. Baja oák. Fülöpállás oák. Sajószentpéter oák. — **December 2., hétfő.** Balassagyarmat oá. Békéscsaba o. szm. vásár. Bonyhád oák. Csákvár oá. Dunapentele oák. Eger há. Harkány oák. Hédervári oák. Jászapáti oák. Kölcse oák. Mándok oák. Nagyoroszi oák. Nyiregyháza oák. Pécs oák. Sajószentpéter oák. Sajóvárkony oák. Sárvar oák. Szirák oá. Tiszaörs oák. Turkeve oák. Vámosgyörk oá. Vámosmikola oák. — **December 3., kedd.** Balassagyarmat ok. Békéscsaba o. lóvásár. Csákvár ok. Gyömöre oák. Hőgyész há. kizárólag bonyhádi tájfajta szm. felh.-sal. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Nagyecsed oák. Nagykanizsa oák. Sellye oák. Szikszó h. szm. és ló-felh.-sal. Szirák ok. Zirc oá. — **December 4., szerda.** Békéscsaba ok. Hajdunánás oák. Heves há. Isaszeg oák. Kiskunhalas oá. Miskolc hák. és há. a külön e célra épített istállóban. Tapolca oák. Tura oák. Ujmalomsok oák. Zirc ok. — **December 5., csütörtök.** Csepreg oák. Ibrány hák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Ónod oák. Pacsa oák. Tisza-füred há. — **December 6., péntek.** Buj h. se. felh.-sal. Csongrád oá. Füldeák oá. Lenti oák. Nikla bucsu-kirakóvásár. Sükösd oák. Szekes oák. — **December 7., szombat.** Csongrád ok. Füldeák ok. Kiskundorozma oák.

TANÁCSADÓ VÁSÁR ÉS PIAC

Kérdés: Kitől rendelhetnék Makóví közzelvetlenül hagymát? (N. B., Vámosújfalva.) — **Felelet:** Tessék a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezte (METESZ.) makói kirendeltségéhez fordulni.

Kérdés: Mikor lesz Gödöllőn méhészeti tanfolyam? (T. M., Bácsalmási szőlők.) — **Felelet:** Tanfolyamok májustól őszig vannak Gödöllőn, ezek idejét és feltételeit azonban csak később állapítják meg és idejekorán közlik a lapokban; természetesen a Vasárnap is közölni fogja annakidején, hogy a tanfolyam mikor kezdődik és milyen feltételek mellett lehet azon résztvenni.

Kérdés: Hogyan juthatna be nevelt fiam a fővárosba sóffőként? (H. M., Vajta.) — **Felelet:** A fővárosnál minden állást nyilvános pályázat útján töltenek be. Az év elején jelennek meg a pályázatok a Budapesti Közlönyben. Tudomásunk szerint azonban a megüresedő állások egyharmadát igazolványos katonákkal, egyharmadát tűzharcosokkal kell betölteni a törvény értelmében úgy, hogy nem igazolványos és nem tűzharcos. Külső pályázók csak a legutóbbi esetben juthat a fővárosnál alkalmazáshoz.

Kérdés: Hány éves korig tanköteles egy gyermek? (B. P., Kerkakulacs.) — **Felelet:** 15 éves koráig.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, XII. 1.

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Görög katolikus, 10: Róm. kath., 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Magyar nóták. 13: Rádiókrónika. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Magyar-olasz labdarugó mérkőzés helyszíni közvetítése. 15.50: Vitéz Ottó Ernő: „Házinyulienyestésünk fejlesztése.” 16.20: Hanglemezek. 16.35: Közművelődési előadás. 17: Hírek. 17.15: Honvédműsor. 18: Melles-zenekar. 18.50: Sporteredmények. 19: Hírek. 19.20: Tánccomezok. 19.40: „Az első hó.” Dalos-zenés előadás. 20.40: Hírek, időjárás.

HÉTFŐ, XII. 2.

12.10: Cigányzene. 13.30: Szalonzene. 15.20: Tánccomezok. 16.15: Diáklórá. 17.15: Ének. 17.40: Felolvasás. 18.05: „Mindenből egy keveset.” 19.20: Operaházi zenekar. **KEDD, XII. 3.** 12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Katonazene. 15.20: Cigányzene. 15.40: Háziaszonynok. 16.10: Gyermekdelután. 17.15: Beszkárt-zenekar. 17.40: Légyvédelmi előadás. 18.15: Hangképek a békészsábai szülők munkájáról. 18.40: Cigányzene. 19.20: Keringők. 19.40: Csevegés. 20.05: Ének. **SZERDA, XII. 4.** 12.10: Rendőrzene. 13.30: Magyar nóták. 15.20: Hanglemezek. 16.10: Előadás. 17.15: Szalonzene. 17.40: „Egységügyi kalendárium.” 18.10: Versek. 18.45: Hanglemezek. 19.20: Zenekar. 19.50: Előadás. **CSÜTÖRTÖK, XII. 5.** 12.10: Szalonzene. 13.30: Postászenekar. 15.20: Az Állami Sorsjáték húzásának helyszíni közvetítése. 16.15: Ruszin műsor. 17.15: Cigányzene. 17.40: Gíbor János: „A sertéshizlalás mai kérdése.” 18.10: Timár József, Peéry Piri és Rápolthy Anna előadástje. 19.20: Hangfelvétel. 20.20: A Földművelésügyi Ur köszöntése. **PÉNTEK, XII. 6.** 12.10: Énekparok. 12.55: Hanglemezek. 13.30: Szórakoztató zene. 15.20: Katonazene. 15.40: Háziaszonynok. 16.15: Mikulási mese. 17.15: Magyar nóták. 18: Sportközlemények. 18.10: Szalonzene. 19.20: A Földművelésügyi Ur névnapi üdvözlése. 19.45: Hangképek a Földművelésügyi kormányzói pár nevét viselő intézményekről. **SZOMBAT, XII. 7.** 12.10: Zongora. 12.55: Hegedű. 13.30: A Kölcsey-kiállítás megnyitása. 13.50: Hanglemezek. 15.20: Szalonzene. 16.10: Ifjúsági rádió. 17.15: „Nagykarácsony éccakája.” A visszatért országrészek karácsonytáji népszokásai és népeinek. 17.50: Hangképek. 18.20: Cigányzene. 19.20: Szalonzene. 19.55: Külügyi meggyedóra.

Budapest II. Kedden, december 3-án, 18.10: Mezőgazdasági félóra. Szombaton, december 7-én, 18.30: Mezőgazdasági félóra.

Készárúpiac. Buza: 78 kg-os 23.55. Rozs: 71 kg-os 19.55. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.50, sörárpa, elsőrendű 25.50, sörárpa 24.50, 68 kg-os ipari 23.00, takarmány 65-66 kg-os 21.00, takarmány, középminőségű 20.00. Zab: 41 kg-os 21.80. Tengert: Uj 16.80.

Magpiac. Árak helyi vidéki vasútállomáson, 100 kg-ként minőség szerint: köles, fehér, 38.50-40.50, vörös 38-39.50, egyéb 36.50-37.50, mák uradalmi, kék 230-235, lucernamag, nyers, aranós 340-400, lóheremag, fehérbárcás, ab Budapest 295-302.50, bíborheremag 145-155, muharzag 43-47, tavaszi búkköny 42-46, szőszbúkköny 80-90, csillagfürt, fehér, laposmagu 26.50-27.75. Az árkormánybiztoság által megállapított árak: Viktória-borsó, sterilizált 50.40, expressz, sterilizált 40.40, dunai fehér szokványos 41.40, lencse, nagyszemű, sterilizált 62.40, közepesemű, sterilizált 50.40, kisszemű, steril. 40.40 P.

Abraaktakarmány. Árak kicsinyben, q-ként, Budapest: buzakorpa 17.15, napraforgógáca, belföldi 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszmagpogácsa 20, repcemagpogácsa 16.50, halliszt 49.50 pengő.

Takarmány. Árak métermázsánként pengőben: Réti széna, Ia 10.10-10.20, IIa 8-9.50, IIIa 6.50-7.50, muhar-széná 7.50-9.60, lucernaszéna 12-12.20, zabosbúkköny 10 P.

Préselt takarmány és szalmaárak. A józsefvárosi pályaudvaron 1940 november 11-én és 14-én jegyzett nagykereskedelmi árak: réti széna, ó Ia 10.30-10.70, lucernaszéna 12.50-12.70, lóhereszéna 11.50-11.70, zabosbúkkönyszéna 10.50-10.70, korpa 17-18, tavaszi szalma 5, rozsszalma 4.50-4.90, buzaszalma 4.50 pengő q-ként.

Sertés. Árak: IIa szedett 148, IIIa szedett 142, IIa őrsertés 142, angol tőkesertés 148-152, Ia angol sonkasüldő 152 fillér kilónkénti elősúlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 212, füstölt 240-280, hajt 228, tepertő 200-240, sertésszir helybeli 224 fillér kg-ként.

Vágómarcha. Árjegyzések elősúlyban: Bika, magyar, IIIa 56, tarka, Ia 93-97, kivételesen 100, IIa 80-92, IIIa 56-70, ökör, magyar, IIIa 62-78, tarka, Ia 112-116, IIa 88-110, IIIa 58-86, tehén, magyar, IIa 74-84, IIIa 56-68, tarka, Ia 101-110, IIa 72-100, IIIa 54-71, bivaly, magyar 25-65, növendék (éves) 54-108, kicsontozni való 20-53 fillér kg-ként.

Tenyészmarhák és jármosok. Ia belföldi jármosok és beállítani való tinó (tarka), 580-650 kg-os 90-95, Ia belföldi jármosok és beállítani való tinó, 480-550 kg-os 88-93, Ia belföldi jármosok és beállítani való tinó (fehér) 88-93, 1 1/2 éves tenyésztésű 95-105, 1 1/2 éves tinó 85-90, fiatal hasas és friss fejűs tehén 110-115 fillér kg-ként.

Borpiac. A borpiacra nagyon nehezen alakul ki a helyzet. Erősen befolyásolja a piacot a lényegesen csökkent borforgás, másrészt a direkttermék, ami iránt, az olcsó árakra való tekintettel, nagy kereslet mutatkozik. Az Alföld nagyobbik részén máris erősen éreztetni hatását a borhiány, így Bátaszék, Csongrádon, Hevesen, Jánosalmán, Jászberényben, Kecelen, Kiskunhalason, Kiskunmajsán, Szegeden és a Tiszazugban a termelőknél bort találni alig lehet. Egyes vidékeken viszont, mint pl. Izsákon, Kiskőrösön és a Dunántul egyes részein, meg lehetős kinálat volt az elmúlt héten. Érdekes jelenség, hogy a termelők a legtöbb esetben nem új bort, hanem ó-bort kínálnak fel eladásra. A piacra kerülő áru vevőre talál. Az intervenció árakat a kereskedelem mindenhol megfizeti, sőt azokon a helyeken, ahol borhiány van, seprősen és a termelőnél fizeti a hl-fokonkénti 10 pengős árat ujbort után. Nagyon sok helyen panaszolnák a gazdák az ujbort nagyon súlyos minőségéről is. A minőségi borvidékek közül egyedül Eger az, ahol nagyobb a felhozatal. Itt is inkább kistermelők kínálják ide borukat eladásra, a nagyobb termelők és az erősebb kezek az árut tartják. Ezzel szemben Somlón és Tokajban jóformán alig kerül áru a piacra és az utóbbi helyen a termelők hl-fokonként 20 pengőn alul árut nem adnak el. Szekszárdon termés egyáltalán nincs, ugyanúgy mint Somlón. Minőségil borokban különösen ó-tokaji borból megy ki áru Németországba. Ujban a Protoktorátus is érdeklődik magyar bor iránt.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.